

ליקוטי מוהר"ן בפרשה

'אמור' – ה'תשפ"ב / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי מוהר"ן תורה י"ט (ח"א)

מהו כפל הלשון 'אמור ואמרת' / מה פירוש 'להזהיר גדולים על הקטנים' / אמור לכהנים, ואמרת לישראל / 'אמר ואמרת' - תדבר בלשון הקודש / לשון הקודש - דיבורים של קדושה, אפי' בשאר שפות / שלמות לשון הקודש / הדיבור של הקב"ה נשאר לנצח ומחיה את כל הבריא / התבוננות בפלאי כח הדיבור / כל הבריא כולה היא אותיות / החומר הגשמי שבמאכל זן את הגוף והאותיות זנות את הנשמה / האותיות מתפרקות מהמאכל בלעיסת השיניים / אותיות אמ"ש - כנגד רוח מים אש / גדר יסוד העפר, יסודות זכים ויסוד גשמי / בני אדם - שדים - מלאכים / ז' אותיות בגד כפר"ת ו"ב פשוטות / בטעם שבמאכל אפשר לדעת מאיזה אותיות הוא מורכב / אסור לנו להתעסק בקבלה מעשית / כוונת האכילה - שיוכל לדבר דיבורי תורה ותפילה / גם החלומות הם כפי האותיות שאוכל / גודל הפגם שבמאכלות אסורות / מהרח"ו ניצל מלאכול תולעת שלימה כי חשב גם על אשתו / הקדושה במאכל של צדיק או שריים שלו / ע"י שבוהרים ממאכלות אסורות אפשר לפתור חלומות / שלמות לשון הקודש שהיתה ליוסף / למה פרעה סירב בתחילה לתת ליוסף לעלות לקרוב את יעקב / כיצד על ידי המאכלים נשלם לשון הקודש / יעקב מיד משנה את שם המצבה מארמית ללשון הקודש / השפה ארמית היא קליפת נוגה והיא בין לשון הקודש לע' לשון / מדוע הניסיון של בועה היה יותר קשה מהניסיון של יוסף / הצדיקים נשבעים ליצרם / גם מכל חפציו הדוממים אתה שואב אותיות /

מהו כפל הלשון 'אמור ואמרת'

א. פרשת 'אמור' באה אחרי פרשת קדושים, וכתוב שהפרשה הקודמת 'קדושים', עוסקת בענין קדושת ישראל, והפרשה שלנו עוסקת בענין קדושת הכהנים. והפרשה פותחת בפסוק (ויקרא כא, א): **"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֱמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמְיוֹ וכו'"** - שלוש פעמים שורש 'אמר' בפסוק אחד. וכבר רש"י הקדוש מפרש: **"אמור ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים"** (גמ' יבמות קיד. ת"כ אמור פרשה א, א). וביאור הדברים: בפסוק הזה יש שלוש פעמים לשון אמירה ('ויאמר', 'אמור' ו'אמרת'), ה'ויאמר' הראשון ודאי צריך אותו, אבל שואלים המפרשים, מהו כפל הלשון 'אמור ואמרת' **"אמר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם"**, וכולם מכירים את התירוץ של רש"י - להזהיר גדולים על הקטנים.

מה פירוש 'להזהיר גדולים על הקטנים'

ב. יש מחלוקת ראשונים גדולה מה פירוש 'להזהיר גדולים על הקטנים', וזה נפקא מינה למעשה. לדוגמא, יש פירוש של הגמרא ביבמות (דף קיד.) שלהזהיר גדול על הקטן, זה שאסור להחטיא את הקטן. ולדוגמא: יש לאדם אוכל לא כשר, והוא אומר: טוב אני גדול אסור לי לאכול את זה, אני יביא לילד הקטן שיאכל, ועל זה הציווי: **"אמר ואמרת"** - להזהיר גדולים על הקטנים שאסור לגדול להאכיל אסור לקטן. וכן בענין כהנים הגדול מוזהר שלא לטמא את הקטן.

אבל יש לדון: אם כהן קטן הולך לבית הקברות, האם אני מצווה להפריש אותו, או לא? לפי הרמב"ן שלא, כי להזהיר גדולים על הקטנים - זה שהגדולים לא יחטיאו את הקטנים, אבל אם הקטן עושה מעצמו, שיעשה מה שהוא רוצה. לשון הרמב"ן: והאזהרה הזאת, לומר שלא נסייע בטומאת הקטנים בידיים וכו'. אבל אם יעשו הם לדעת עצמם, אין אנו מצווין עליהם להפרישם, עכ"ל. אבל הרא"ם מביא שהטור חולק על זה, וסובר שלהזהיר גדולים על הקטנים, פירושו: שאם אתה רואה את הקטן בא להיטמא, אתה צריך למנוע אותו, וז"ל: בעל הטורים (יו"ד שעג), כתב: כשם שהכהן מוזהר שלא להיטמא, כך הוא מוזהר להזהיר הקטנים מלטמא (וזה דין מיוחד בטומאת כהנים שחמורה), עכ"ל. נמצא, שלפי הרמב"ן הפירוש הוא לא לטמא את הקטן בידיים, ולפי הטור צריך הגדול להפריש את הקטן מטומאה.

אמור לכהנים, ואמרת לישראל

ג. ויש פירוש של 'אור החיים' הקדוש והוא מביא כאן את דברי הרמב"ם (הל' אבל פ"ג ה"ה) שאומר: **המטמא את הפה. אם היו שנייהם מזידין, הרי הפה לוקה, וזה שטמאו עובר על ז'לפני עור לא תתן מכשול'. הנה הפה שוגג, וזה שטמאו מזיד, הרי זה שטמאו לוקה".** עכ"ל. במזיד: הכהן לוקה, והישראל לא לוקה, כי הלאו של לפני עיור לא תתן מכשול, לא לוקים עליו, מכיון שהוא לאו שבכללות, (ו"א שהוא כולל בתוכו הרבה איסורים, וזה לא איסור ממוקד על ענין אחד). אבל אומר הרמב"ם: שאם הכהן היה שוגג, והישראל טמא אותו במזיד, אז רק הישראל לוקה.

כל מפרשי הרמב"ם תמהים מאיפה הרמב"ם הביא את החידוש הזה, שאם שניהם מזידיים אז רק הכהן לוקה ולא הישראל, (וראה גם בהלכות כלאים פ"י ה"א). אבל אם הכהן שוגג (שלא יודע שאתה מטמא אותו), והישראל מזיד - אז הישראל לוקה. ויש להבין מנין שבאופן כזה כן ילקה הישראל? ומבאר האור החיים, שהמקור של הרמב"ם הוא מהפסוק בפרשתנו: **"אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אללהם לנפש לא יטמא בעמיו"** - מהכפילות "אמר ואמרת" לומד הרמב"ם שיש דין לכהנים ויש דין לישראל, 'אמור' - זה אזהרה לכהנים, ו'אמרת' אזהרה לישראל שלא יטמאו את הכהנים.

"אמר ואמרת" - תדבר בלשון הקודש

ד. נאמר פירוש נוסף ב"אמר ואמרת" ע"פ מה שיש לפרש לפי דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה י"ט ח"א אות ג): **"אמר ואמרת"** - בא להדגיש שתדבר בלשון הקודש, כי "אמר" - יכול להיות אפילו בכל לשון. אבל "ואמרת" - זה בא להדגיש שצריך לדבר בלשון הקודש. כי על ידי שהדיבור יהיה בלשון הקודש, יש כוח להינצל מכל השבעים תאוות של אומות העולם, ובפרט מהטומאה של תאוות ניאוף שהיא תאוה הכללית. שזה ענין הפסוקים הבאים (ויקרא כא, ז): **"אִשָּׁה וְזָנָה וְחֻלְלָה לֹא יִקְחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מְאִיֶּשֶׁה לֹא יִקְחוּ כִּי קֹדֶשׁ הוּא לְאֱלֹהֵינוּ".** ומרמז הקב"ה למשה בכפל הלשון "אמר ואמרת" - שע"י כח לשון הקודש שתדבר איתם, וגם הם ידברו בה, אז הם יוכלו להינצל מהטומאה והתאוות.

לשון הקודש - דיבורים של קדושה, אפי' בשאר שפות

ה. רבי נתן מפרש בקיצור ליקוטי מוהר"ן (שם), שלשון הקודש - אלו דיבורים קדושים וטובים שאומרים בהתבודדות עם השי"ת. רבינו אומר (ליקו"מ תורה כ"ה ח"ב), כשעושים התבודדות צריך להתבודד ולדבר בשפת האם, למשל הם דיברו ביידיש, אנחנו זכינו ששפת האם שלנו זה עברית לשון הקודש, אבל אפשר להתבודד באנגלית, צרפתית, ביידיש, ברוסית וכו', כל אחד והשפה שלו. ואם כן, אומר רבינו שלשון הקודש - הכוונה לדיבורים קדושים של התבודדות, דיבורים של תורה ותפילה, וזו שלמות לשון הקודש.

שלמות לשון הקודש

ו. רבינו מדגיש כאן בתורה, שכדי להינצל מהתאוות צריך שיהיה שלמות לשון הקודש. והמושג 'שלמות לשון הקודש' זה חידוש עצום של רבינו הקדוש. כי היינו חושבים שלשון הקודש היא שלימה מעצמה, ולא צריך להשלים אותה, והחידוש פה שצריך להשלים את לשון הקודש שתהיה לה שלימות. והיום בעז"ה נלמד מה חסר בה, ואיך משלימים את לשון הקודש?

והנשמה שלו יוצאת, ומילא הגוף מת, אבל מה הקשר לנשמה? מסביר האר"י, שכל אוכל שאתה אוכל הוא זן גם את הגוף וגם את הנשמה. הגוף ניזון מהגשמיים שבמאכל, והנשמה ניזונת מהאזניות שיש במאכל. כלומר, מהדיבור של הקב"ה באים אזניות שנבלעים תוך המאכל.

האותיות מתפרקות מהמאכל בלעיסת השיניים

יא. אחת הכוונות של האכילה, כשאתה לועס את האוכל ב-ל"ב (32) שיניים, ואתה מפרק את האזניות מהחלק הגשמי שבמאכל, ומזה ניזונת הנשמה של האדם, והפירוק נעשה ע"י ל"ב שיניים, ולמה יש בדיוק ל"ב שיניים? כנגד ל"ב שם 'אלקים' שכתוב במעשה בראשית, וכך המאכל נכנס לגוף ולנשמה. ולכן חשוב מאוד שלא לאכול בהלעטה בלי ללעוס את המזון, כי כשאדם לא לועס את אכילתו הוא מאבד, כי השיניים עושים עבודה קדושה בתוך המאכל, (אמנם אנחנו לא מבינים בכוונת ולא יודעים לכוון, והכל נעשה מאלינו, אבל לפחות תעשה מה שצריך לעשות, ותלעס טוב את המאכל, ואל תדלג על שלב חשוב בבירור של האכילה). ואפשר לכוון כשאני לועס את האוכל, לפרק את המאכל את האזניות שזונות את הנשמה, והחומריות שבמאכל זה זן את הגוף.

אותיות אמ"ש - כנגד רוח מים אש

יב. בספר יצירה הדברים מוסברים בעומק עצום ממש, (ועוד מעט נבין למה אנחנו צריכים את כל החידושים הנפלאים האלה). בספר יצירה (המיוחס לאברהם אבינו) יש חלוקה בסיסית לכל ה-כ"ב אותיות לשלוש קבוצות. וכדאי שכל אחד ידע אותו בעל פה. יש את האזניות שהן 'האימהות' - שהן אותיות אמ"ש (אל"ף, מ"ם, ש"ן), מסביר הרמ"ק (בפירושו לספר יצירה), שהאותיות אמ"ש הן האימהות של כל אותיות. ולמה הם נקראות אימהות? מסביר הרמ"ק, מכיון שהן כנגד שלוש מתוך ארבע יסודות. ומאוד קל לזכור את זה. האל"ף - יסוד ה'רוח', המ"ם - יסוד ה'מים', והש"ן - יסוד ה'אש'.

גדר יסוד העפר - יסודות זכים ויסוד גשמי

יג. שואל הרמ"ק, מה עם יסוד העפר? והוא מבאר על פי תיקוני הוזהר' (תקן ס"ט דף קז). שאומר, שיסוד העפר נקרא: 'מנא דכולהו' (הכלי של כל ג' היסודות). כלומר, שיש שלוש יסודות ויש לכולם כלי, והוא יסוד העפר. מבין כל ארבעת היסודות יש יסודות שהם זכים, ויש יסוד גשמי. וההסבר לזה: האש שלנו, היא לא יסוד האש, אלא היא מורכבת מ-4 יסודות. והראיה לכך, כי כדי שהאש תבער היא חייבת לאכול כל הזמן (עצים, פחמים, נפט, שמן וכו'), ולעומת זאת יסוד ה'אש' הזך הוא יסוד של אש עצמית - שמתקיימת גם בלי לשרוף דבר אחר. וכן גם המים שלנו הם מעורבים עם יסוד העפר, ולכן הם כבדים, אבל המים בעצמם הם יסוד זך. וכן האויר, גם כן יש בו עירוב, כי יסוד הרוח הוא יסוד זך.

בני אדם - שדים - מלאכים

יד. למדנו פעם שההבדל בין בני-אדם לשדים זה במספר היסודות שהם מורכבים מהם. בן-אדם מורכב מ-ד' יסודות, ובעיקר מיסוד העפר. אבל השדים חלקם מורכבים משלוש יסודות (מים, אש, ורוח), וחלקם מורכבים רק משני היסודות - 'אש' ו'רוח'. והמלאכים הקדושים יש כאלו שהם רק מיסוד האש, ויש שהם מיסוד הרוח, כמו שכתוב (תהלים קד, ד): "עֲשֵׂה מְלֶאכֶיךָ רוּחוֹת מְשֻׁרְתֵי אֵשׁ לְהִט", (ו"א

הדיבור של הקב"ה נשאר לנצח ומחייה את כל הבראה

ז. כתוב בפסוק (תהלים קיט, פט) "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נָצַב בְּשָׁמַיִם", אומר הבעל שם טוב הקדוש (מביא אותו בעל התניא בשער יחוד והאמונה פ"א) שהדיבור של הקב"ה בעשרה מאמרות (שהקב"ה ברא בהם את העולם, שנאמר במעשה בראשית "ויאמר אלקים") הוא ניצב בשמים לעולם, והוא לא מפסיק, ולא בטל לעולם, (עיקר הדברים כבר מובאים במדרש תהלים על הפסוק). פי', כשאדם מדבר מילה, בשניה שזה יוצא מהפה שלו עד האוזן של החבר שלו - מיד הדיבור מתבטל. נמצא שהדיבור נמשך למשך שנייה ואחר כך הדיבור נגמר ומתבטל. אבל הדיבור של הקב"ה הוא נצחי כמו שה' ית' נצחי, ולא רק זה, אלא שהדיבור של הקב"ה מחייה את כל הבראה, כלומר כל מאמר שנברא על ידו איזה דבר, הוא גם מחייה את אותו דבר במשך כל הששת אלפי שנה של העולם.

התבוננות בפלאי כח הדיבור

ח. כדאי להתבונן גם כאן במעשה ה', איך שיוצא הדיבור מהפה, יש לנו מיתרי קול, וכשאני מוציא אוויר מהריאות דרך הקנה, זה פוגע במיתרי הקול, ומרעיד אותם, והפה מחתך את הדיבור, והוא יוצא לאויר עד שהוא מגיע לתוף שבאוזן של חברך, והתוף של האוזן הוא כל כך עדין, שהוא מתנועע כפי הדיבור שלי, והמוח מתרגם את התנועות של התוף של האוזן, וככה אנחנו מצליחים לשמוע. זה ממש פלא פלאות איך עובדת המערכת של הדיבור והשמיעה, "מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂי ה' בְּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ" (תהלים קד, כד). אם רק האדם מסתכל בכל חלק קטן בגוף שלו, הוא רואה אלוקות, ואת כבוד השם, וכמו שכתוב (איוב יט, כו): "וּמִבְּשָׂרֵי אֲחוּזָה אֵלוֹהִים".

כל הבראה כולה היא אותיות

ט. והחידוש הגדול - אומר האר"י (בליקוטי תורה פר' עקב דף צו.) שבבריאת העולם הקב"ה דיבר את האזניות של העשרה מאמרות, והאותיות האלו נבלעו בכל הבראה כולה, וזה מה שמחייה ומקיים את כל הבראה כולה מאז שהוא נברא ועד היום. אנחנו אומרים כל בוקר בברכת יוצר אור בשחרית: "הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית". הקב"ה מחדש בכל יום את כל הבראה, (אמנם באבן דומם קצת קשה להבין מה החידוש בה, הרי היא נראית כל הזמן אותו דבר, אבל באמת גם בה יש חידוש, בכל אופן נדבר על דברים יותר פשוטים), אנחנו כעת בתקופת האביב, לפני חודשיים כל העצים היו ערומים בשלכת, וכמה יפה עכשיו לראות את כל העצים ירוקים מלאים עלים, ואת השדות הירוקים, ואנו משבחים את הקב"ה בברכת אילנות (כמובא בשו"ע סי' רכ"ז, וז"ל: "הַיּוֹצֵא בְּיָמֵי נִסְן וְרָאָה אֵילָנוֹת שְׂמוּצִיאֵין פְּרַח, אֹמֵר: שְׁלֵא חֲסַר בְּעוֹלְמוֹ כְּלוֹם, וּבְרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת וְכוּ'"). והרי שיש הרבה מאוד חידוש בבריאה בכל יום, גדלים חיטים, גדלים עצים וכו', וכל זה לא היה ממש בשעת הבראה, אלא "הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית". כלומר לא רק שהדיבור של הקב"ה נצחי ולא מתבטל, אלא שהדיבורים של הקב"ה מחדשים כל הזמן את הבראה, כי הם פרים ורבים במשך כל הדורות כל רגע בלי הפסקה. כל רגע נולד עלה חדש, פרי חדש וכו', והוא צריך להכיל את האזניות של הדיבור של הקב"ה.

החומר הגשמי שבמאכל זן את הגוף והאותיות זונות את הנשמה

י. ולמה צריך שיהיה בהם את האזניות של הקב"ה? אומר האר"י ז"ל, למה אם אדם אוכל לא אוכל שבוע שבועיים, הוא מת מרעב,

וכל דבר שנברא צריך להיות בו אותיות מכל השלוש קבוצות האלו. צריך להיות בו את הרוחניות של אותיות אמ"ש, צריך להיות לו את הכפילויות של אותיות בג"ד כפר"ת, וצריך להיות בו את הפשוטות של י"ב אותיות הפשוטות.

בטעם שבמאכל אפשר לדעת מאיזה אותיות הוא מורכב

יט. רבינו אומר בתורה י"ט אות ח', כשאדם אוכל איזה מאכל, בזמן הלעיסה אתה טועם את האוכל ואתה מרגיש שהמאכל יש בו איזה קשיות (מה שנקרא קרניץ), גם אתה טועם את המתיקות והמליחות, ואתה מרגיש את הפריכות, ואת כל המרקם שלו, ואיך שהוא מתפזר לך בלשון, את החמימות או את הקרירות וכו' – ולכל אחד מהדברים האלו יש כנגד זה אות שעושה גורמת את הטעם והמרקם הזה. ואם אדם מפרק את המאכל נכון (ולא בולע את האוכל כמו עשוי שאמר: "הלעיטני נא") אלא לועס לאט-לאט, והוא מתבונן ומרגיש בפה מה שיש במאכל שלו, הוא יכול לדעת מה האות שהוא מברר במאכל שלו, (כפי מה שמבואר היטב בספר יצירה). וכשאתה יודע את הדבר הזה אתה יודע את כל צירוף האותיות מורכב המאכל שאכלת.

וזה דבר נפלא ומתוק מדבש, לאכול פרוסת לחם, ולדעת איזה אותיות מרכיבים אותה. וברגע שאדם יודע את האותיות שמרכיבים כל תכונה וטעם במאכל, את גם יכול לומר את האותיות האלו, וליצור פרוסת לחם. וזה שאמרו בגמ' בברכות (דף נה.) "אמר רב יהודה אמר רב: יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ". וזה לא רק ידיעה, אלא שבידיעה הזאת אפשר לפעול, כמו שמבואר בגמרא בסנהדרין (דף סז:): "רב חנינא ורב אושעיא, כל מעלי שבתא הוו עסקי בהלכות [ספר] יצירה, ומיברי להו עיגלא תילתא ואכלי ליה" (כל ערב שבת היו עוסקים בספר יצירה והיה נברא להם עגל משובח). כי הם היו מזכירים את האותיות שלו, וזה היה בורא להם עגל.

אסור לנו להתעסק בקבלה מעשית

כ. למה אני מדבר על זה? הרי למעשה זה קבלה מעשית, וצריך בשביל זה קדושה וטהרה מאוד גדולה, צריך לזה טהרת אפר פרה, ולנו אסור להתעסק בזה. גם על זה אמרו במשנה (אבות א, יג) "דאשתמש בַּתְּגָא חֶלֶף" – המשתמש ב'כתר' של הקב"ה חולף מהעולם, והיינו להשתמש באותיות לשון הקודש ולברוא דברים כשלא נמצאים במדרגה הזו. אלא שגם זה חלק מהתורה וצריך ללמוד גם ספר יצירה, רק לא להשתמש בזה, ולכן דיברנו את היסודות של ספר יצירה, כדי שנוכל להבין את הדיבור הקדוש של רבינו כאן בתורה שלנו, שצריך להשלים את לשון הקודש.

ונסכם: כל דבר מדבר מורכב מאותיות הקודש. שהן שלוש קבוצות: אותיות אמ"ש, בג"ד כפר"ת וי"ב פשוטות. וכשאדם אוכל מאכל, על זה נאמר (תהלים כ, ג) "יִשְׁלַח עֲרֹף מִקֶּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדְךָ", ומסביר רבינו (שם אות ט): שהפירוש "ומִצִּיּוֹן יִסְעָדְךָ" – מהציון של האותיות שנמצאות במאכל, זה מה שסועד אותך.

מונת האכילה - שיוכל לדבר דיבורי תורה ותפילה

כא. רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה מ"ז) שאדם אוכל הוא צריך לאכול בצורה כזו, שהמאכל ייתן לו כח לדבר דיבורים בתורה ובתפילה. אז בפשוטות הכוונה, שעל ידי האוכל אז אני מתחזק ויש לי כוח לדבר, ובלי לאכול אני חלש. ובעומק – מה שאני מדבר, זה ממה שאני אוכל, מהאותיות שאכלתי, אותם אני מוציא אחר כך

שהם רק מיסוד אחד, והם לא מעורבים מעוד יסודות כמו השדים). ולכן המלאכים הם מאוד זכים.

סוגי המלאכים

טו. "עֲשֵׂה מְלָאכְיוֹ רוּחוֹת" – מלאכים זה השליחים, שהם נבראו מיסוד ה'רוח'. "מְשַׁרְתֵּינוּ אֵשׁ לְהֵט" – משרתיו אלו המלאכים שקרובים כביכול יותר להקדוש ברוך הוא יותר, הם אש לוחט. ואותו יסוד האש של המלאכים, זה יסוד האש העצמי שהזכרנו (שכאמור היא שונה מהאש הגשמית שלנו שצריכה חומרי בעירה) – יסוד האש האמיתי, שהוא טהור וזך, וממנו חצובים המלאכים המשרתים לפניו יתברך. ולעומת זאת המלאכים, הם יותר נמוכים כי הם נשלחים בשליחות והם לא כל כך קרובים להקב"ה והם נקראים רוחות. עכ"פ המלאכים (בין מיסוד ה'רוח', ובין מיסוד האש) הם מיסוד אחד.

סוגי השדים

טז. ובשדים יש כאלה שנמצאים ב'מתיתבתא דרקיעא' והם עשויים מ'אש' ו'רוח' ומעורבים רק משני יסודות, ולכן הם לא זכים כמו המלאכים כי הם כבר ערוב, וכיון שיש בהן ערוב אז אע"פ שהם משני היסודות הזכים של 'אש' ו'רוח', הם לא כל כך זכים כמו המלאכים שהם רק מיסוד אחד. ויש את השדים שעשויים משלוש יסודות: 'אש' ו'רוח' ו'מים' (שהם יסודות זכים) והם השדים שנמצאים גם בעוה"ז, אבל אין להם את יסוד ה'עפר', ולכן הם לא נראים (כי כל דבר שרואים בעין זה את יסוד העפר הגשמי שיש בו).

בני אדם וכל הבריאה הגשמית

יז. ובני אדם הגשמים עשויים מ-ד' יסודות, וכיון שיש בנו את יסוד העפר, לכן רואים אותנו, לעומת השדים והרוחות שהם רואים ואינם נראים, כל מה שרואים כאן בכדור הארץ ובכל היקום (השמש, הירח הכוכבים, החיות, הצמחים וכו'), הכל עשוי מכל ארבע היסודות. כי כדי שיהיה עולם גשמי, צריך עירוב של שלוש הסודות הזכים עם יסוד העפר הגשמי. לעומת זאת יסודות האש, רוח, ומים, הם יסודות זכים לגמרי (זה לא המים, הרוח, והאש הגשמים שלנו וכנ"ל). ג' היסודות מקבילים לשלוש האותיות שהן האימהות – אמ"ש הנ"ל, אל"ף – יסוד ה'רוח', מ"ם – יסוד ה'מים', ש"ן – יסוד האש. וכשג' היסודות הללו באים בכלי גשמי (ובלשון הוהר ע"פ מנא דכולהו) – הם נהפכים להיות ארבע יסודות גשמיים. ויוצא שהיסודות הזכים – אש, רוח ומים הם המחיים את היסוד העפר הגשמי, ואילו העפר הוא הכלי שמקבל אותם לתוכו, וכך נבראה כל הבריאה הגשמית.

ז' אותיות בגד כפר"ת וי"ב פשוטות

יח. יש קבוצה שניה של אותיות שהן: בג"ד כפר"ת, והן אותיות כפולות, כי יש להן שתי אותיות: אות דגושה, ואות רפה. ובינתיים הזכרנו עשר אותיות (שלוש אימהות אמ"ש ואותיות בג"ד כפר"ת). והקבוצה השלישית הן י"ב אותיות שהן כנגד י"ב השבטים וכנגד י"ב החושים, שש האותיות הראשונות הן – ה"ו ז"ח ט"י. ויש את האותיות ל"ן – ס"ע – צ"ק – (אפשר לזכור את זה בקלות, מ-ה' עד י' זה 6 אותיות רצופות, ולזכור: ל"ן ס"ע צ"ק). יחד זה י"ב אותיות, שהן נקראות בספר יצירה – שתיים עשרה אותיות פשוטות.

עשינו חלוקה של כל ה-כ"ב אותיות לשלוש קבוצות, וכבר בלימוד הזה הרווחנו את היסוד והמפתח הראשון להיכנס אל ספר יצירה. בספר יצירה מוסבר בעומק, איך כל אות היא בוראת דבר מסוים.

מהרח"ו ניצל מלאכול תולעת שלימה כי חשב גם על אשתו

כה. וכל זה קרה בזכות החסד שהוא חשב על אשתו וחצה את העוגייה לשניים. אם הוא לא היה חושב עליה וחותך לשניים, ואוכל את כולה, ח"ו הוא היה נכשל באיסור שרץ, ואז הוא עשה מה שאומרים בערבית נוס נוס. מסופר על רבי אברהם פטאל חמיו של הרב עובדיה זיע"א, כשהיו עושים את השידוך בין החתן והכלה, ובאים אצלו לברכה, הוא היה לוקח תפוח וחוצה אותו לשניים ונותן אחד לחתן ואחד לכלה, והיה אומר בערבית נוס נוס – חצי חצי. וגם אצל ההורים שלי, הם עד היום ככה אוהבים לשמור על הבריאות שלהם, ולא לאכול הרבה, והרבה פעמים הם עושים חצי חצי, הם לוקחים עוגייה ועושים חצי חצי, וזה באמת דבר טוב לזוגיות, כמו שעשה רבי חיים ויטאל.

הקדושה במאכל של צדיק או שירים שלו

כו. יוצא, כשאדם ח"ו אוכל מאכל אסור, נרשמים בו אותיות לא טובות, וזהו שכתוב (ויקרא יא, מג) 'וְיִנְטְמָתָם בָּס' – מטמטם את הלב, ולמה? כי נעשו לאדם מחשבות רעות מחמת המאכל הטמא שהוא אכל. וכעת מובן למה יש במאכל כח לטמא את האדם. וכן להיפך לטובה גם כן אוכלים משירים של הצדיק. כי בגלל שזה עלה על שולחן של צדיק, זה מקבל אותיות קדושות, והאותיות הקדושות של המאכל גם מתקדשות מהידיים של הצדיק.

ע"י שנהרים ממאכלות אסורות אפשר לפתור חלומות

כז. בשבת פרשת קדושים למדנו ב'משמרה' את פרק א' וב' מדניאל (יש יהודים צדיקים שלומדים את המשמרות, שזה נקרא 'חק ליעקב', כמו שיש חק לישראל וזהו לימוד של חמישה חומשי תורה, משנה, גמרא, וקצת מההפטרות, מוסר והלכה), הספר חק ליעקב מחלק את כל התנ"ך כולו לפי לכל שבתות השנה, ובמשך השנה גומרים את כל התנ"ך. ובשמחת תורה עם סיום התורה שבכתב, מסיימים את כל התנ"ך. והשבת הזו התחלנו את ספר דניאל ושם כתוב (דניאל א, ה-ו) 'וַיִּזְמַן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפֶּתַח בַּגַּ הַמֶּלֶךְ וּמִיָּמִין מִשְׁתָּיו... וַיְהִי בָהֶם... דְּנִיָּאל חֲנֻנְיָהּ מִשָּׂאֵל וְעֲזַרְיָהּ: וַיִּשֶׁם דְּנִיָּאל עַל לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֲלַת בְּפִתְּחֵי הַמֶּלֶךְ וּבְיָמֵי מִשְׁתָּיו, וַיִּבְקֶשׂ מִשֶׁר הַסְּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֲלַת: וַיִּתֵּן הָאֱלֹקִים אֶת דְּנִיָּאל לְחֹסֶד וּלְרַחֲמִים לְפָנָיו שֶׁר הַסְּרִיסִים וְגו'". ומבואר שם שהם אכלו זרעונים ולא את האוכל הטרף של המלך, ואחר כך מסופר שלדניאל היה כח לפתור חלומות, ויש להבין האם יש קשר בין הדברים.

רבינו מסביר כאן בתורה י"ט, מה היה הכוח של יוסף לפתור חלומות? והביאור: כל הבעיה בחלום זה שצריך לפשר אותו, למצוא את הפשר שלו כמו לעשות לו איזה פשרה. מכיון שהחלום הוא לא מבורר, הוא מעורב מאוד בטוב ורע, והכל זה בא מהמאכל שאדם אוכל.

ואומר רבינו (בסוף תורה י"ט): שזה הכוח שהיה ליוסף לפתור חלומות, כי היה לו שלמות לשון הקודש. וז"ל: וּמִי שֵׁיֶשׁ לוֹ שְׁלֹמֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, הוּא יוֹדֵעַ הָאוֹתוֹת שֵׁיֶשׁ בְּכָל דְּבַר בְּנִי, עַל בֶּן הוּא יָכוֹל לְפָשֵׁר חֲלָמִין בְּנִי. וְהֵבֵן הַיִּטֵּב, אִיךְ עָתָה מִבְּאֵר הַיִּטֵּב עֲנִין פִּתְרוֹן חֲלֹמוֹת עַל יְדֵי שְׁלֹמֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁעַל יְדֵי שְׁלֹמֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מְאִירִין הַהֲתַנְוֹצְצוֹת הָאוֹתוֹת שֵׁיֶשׁ בְּכָל דְּבַר, כִּי עַל יְדֵי הַתְּנוּצְצוֹת הָאוֹתוֹת שֵׁיֶשׁ בְּכָל הַמַּאֲכָלִים שֶׁמֵּהֶם הַחֲלֹמוֹת, עַל יְדֵי זֶה הַצְּדִיק, בְּחִינַת יוֹסֵף, יוֹדֵעַ לְפָשֵׁר חֲלָמִין שֶׁבְּתַרְדֵּמָה.

בדיבורים קדושים. ולכן ככל שאתה אוכל בקדושה יותר, הדיבורים שלך יותר בקדושה. וח"ו כשאדם לא אוכל בקדושה, האותיות של המאכל הם נפגמות, וגם הדיבורים שלו אפילו בדברי תורה ותפילה הם פוגמים חס ושלום.

רבתי, אלו לא דברים שמעל ההשגה, והחכמה האנושית, אלא הם דברים שאפשר להשיג אותם, רק שזה עבודה להשיג אותם. והמטרה בכל מה שאנחנו אומרים הוא לדעת שיש דברים נפלאים כאלה בבריאה שברא הקב"ה.

גם החלומות הם כפי האותיות שאוכל

כב. עוד אומר רבינו כאן בסוף תורה י"ט חידוש גדול: שלפי המאכלים, כך הם החלומות. ורבינו אומר, שאם למשל יש צלחת מרק, ואתה לוקח עם הכף מצד ימין של הצלחת, ואח"כ כף מהאמצע, או מצד השמאל, אז תחלום חלום כזה וכזה, ואם אכלת בסדר אחר מהצלחת, שינית את כל הסדר של האותיות שאכלת, וזה כבר צירוף אחר, כי האוכל שנמצא במקום מסוים, והוא כבר התקרר, הוא מקבל את של קרירות, ומה שנמצא באמצע יש לו האות שלו, והסדר של המאכלים שאכלת, (קודם את השקדי מרק וכדי להקדים ברכת מזונות, ולוקחים מעט ביד ואוכלים מהם, כדי לא להיכנס לספקות, ואח"כ את התפוח האדמה והגור (כו'), הכל זה תשבץ נפלא.

חלק גדול מהחיים שלנו זה שינה וחלומות, ויש כמה שלבים של מחזורי שינה שאנו ישנים בלילה, וכל מחזור שינה מסתיים בחלום, ומשערים שרבע מזמן השינה מוקדש לחלומות. ובסיום החלום, האדם יותר עירני (יש חלקים במוח שמתפקדים בזמן החלום כמו כשאדם ער, ולכן הרבה פעמים מתעוררים לגמרי אחר חלום). עכ"פ החלום מורכב מאותיות שאתה אוכל, כי גם המחשבות ולא רק הדיבורים הם אותיות שבאות מהמאכלים שהאדם אוכל.

גודל הפגם שבמאכלות אסורות

כג. ולכן מאכלות אסורות משפיעות מאוד על האדם – ומטמטמות אותו. לפעמים כשאדם אוכל ח"ו מאכל שהוא לא כ"כ כשר, או שח"ו הוא נכשל באיסור של מאכלות אסורות, כגון אכל תולעת שהיתה בתוך פרי או רואים במצחו את האותיות הטמאות האלה, והם מטמטמות את מוחו.

סיפור ר' חיים ויטאל והתולעת

כד. יש סיפור נורא שמספר רבי חיים ויטאל (ס' שער הגלגלים בסופו), שהוא השתתף באיזו ברית, (והברית בזמנם לא היתה באולם מפואר עם הרבה אוכל), ושם חילקו לכל אחד עוגייה. לקח רבי חיים את העוגייה ושבר אותה חצי לו וחצי שמר לאשתו. ובעוגייה הזו היתה תולעת, וכששבר את העוגייה נחתכה גם התולעת לחצי, ואכל החצי עוגייה עם התולעת. וכשהוא הגיע אל רבו האר"י והוא ראה אותו אמר לו: 'אוי ואבוי לך אכלת חצי תולעת' ואם אתה לא מאמין לי תוציא את החצי של העוגייה ששמרת לאשתך, ותראה את החצי השני של התולעת, והוא הוציא את החצי השני, וראה שהיה שמה את החצי השני של התולעת. איך ידע האר"י שתלמידו אכל חצי תולעת? כי גם בתולעת יש אותיות, וכל האותיות שאדם אוכל מאכל טמא, זה נרשם כחטא ועוון במצח של האדם. וב"ה שמשמים רחמו על רבי חיים ויטאל שלא לאכול תולעת שלמה, שזה איסור גמור, ובחצי תולעת אין בה שיעור.

שלמות לשון הקודש שהיתה ליוסף

כת. ליוסף היה שלמות לשון הקודש, וכל מה שהוא ניצח את פרעה זה בכוח שלמות לשון הקודש. מה היה הסיפור? מובא בגמ' סוטה (דף לז:) כשרצו לעשות את יוסף משנה למלך, אמרו איצטגניני פרעה: אם כן יהא יודע בשבעים לשון. בא גבריאלי ולימדו לילה קודם שבעים לשון. ולמחרת כל שפה שפרעה היה מדבר, יוסף היה עונה לו, לבסוף יוסף היה מדבר בלשון הקודש, ופרעה לא מבין. וביקש פרעה מיוסף שילמד אותו שפת הקודש, ולימדו ולא הבין, אמר לו פרעה: תשבע לי שלא תגלה (שאתה יודע שפה אחת יותר ממני, כי אז ימנו אתי יוסף למלך) ונשבע לו יוסף.

למה פרעה סירב בתחילה לתת ליוסף לעלות לקרוב את יעקב

כט. וכשיעקב אבינו נפטר, בא יוסף לבקש מפרעה ליצאת ממצרים, ובהתחלה פרעה סירב. ולמה פרעה פחד לתת לו ליצאת ממצרים? כתוב ברש"י (בתחילת פרשת ויחי) "כיון שנפטר יעקב אבינו, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד". וקשה שעדיין יוסף מלך, ואין שום שיעבוד (כי כתוב שכשנפטר לוי אחרון השבטים, רק אז התחיל השעבוד), אלא, שכבר פרעה הרים ראש בפטירת יעקב אבינו, ולא רצה לתת לישראל ליצאת ממצרים, ולמה? כי הוא יודע שבסוף הוא צריך להעביד אותם, ולכן העדיף שישארו שם, ולכן לא רצה לשחררם. ואז יוסף אומר לו לפרעה: (בראשית נ, ה) "אָבִי הִשְׁבִּיעֵנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרֵי אֲשֶׁר פָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ פְּנֵנֶץ שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי". ומה אעשה לשבועתי? אמר לו פרעה: "לך והתר שבועתי", (אצלכם היהודים יש פטנטים, התרת נדרים ושבועות).

אומר יוסף לפרעה: תקשיב, יש במצרים חוק (ואת החוקים אני יודע טוב) שמי שיוודע שבעים שפות הוא המלך, ולכן אתה מלך. אבל אני יודע יותר ממך את לשון הקודש, אז לכן אני ראוי להיות מלך ולא אתה, אלא מה – נשבעתי לך שאני לא יגלה. אז אם אתה רוצה שאפר את השבועה לאבי, אז אני יפר גם את השבועה שנשבעתי לך. ומיד אמר פרעה: (שם נ, ו) "עֲלֵה וְקַבֵּד אֶת אָבִיךָ בְּאֶשֶׁר הִשְׁבִּיעֵךָ".

גם דניאל נזהר מפת בג המלך ומיין משתיו וכנ"ל, וכתוב (דניאל א, יז): "וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אֲרַבְעָתָם נָתַן לָהֶם הָאֱלֹקִים מִדָּע וְהַשֶּׁבֶל בְּכָל סֵפֶר וְחִכְמָה וְדַנְיָאֵל הָבִין בְּכָל חֲזוֹן וְחַלְמוֹת". היות שדניאל מנע את עצמו מלהיכשל במאכלות אסורות, נתן לו כח שלמות לשון הקודש, ונתן לדניאל את הכוח לפשר את החלומות.

כיצד על ידי המאכלים נשלם לשון הקודש

ל. ועכשיו נבאר כיצד על ידי המאכלים נשלם לשון הקודש, וקודם נבאר, מה זה שלמות לשון הקודש? הקב"ה ברא את העולם באופן שכל הזמן צריך לתקן ולהשלים אותו. ואפילו האדם נברא עם ערלה, וצריך לתקן ולהשלים אותו ע"י ברית מילה. וכל דבר בעולם צריך תיקון. כמובא בגמ' יבמות (דף סג.) אדם מביא חיטים הביתה, יכול חיטים כוסס? צריך לעשות עשר מלאכות, עד שתאכל פת, ויש הרבה עבודה עד שאדם זוכה לתקן את המאכל. ולמה יש את כל העבודה הזאת? והתשובה: כאן בעולם הזה כל הזמן אנו צריכים לברר ולהשלים את הקדושה. וההשלמה הזאת באה מ'קליפת נוגה', שהיא מעץ הדעת טוב ורע.

יש בחינה שנקראת 'לבן הארמי', בלבן היה בו טוב ורע – הרי נולדו ממנו רחל ולאח הצדקניות, ולכן גם הקב"ה אומר לו (בראשית לא, כד):

"הַשְּׂמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבֹר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע" – ז"א שיש בו גם טוב. (אמנם כתוב בגמ' ויבמות סוף דף קג.) שהטוב של הרשעים זה רע אצל צדיקים, אך בכל זאת הקב"ה קורא לזה 'טוב', סימן שיש בלבן איזה טוב, וצריך לברר את הטוב מהרע. והכוונה בזה, שלבן הוא כנגד עץ הדעת טוב ורע, ולא כמו עשו שכולו זוהמא ופסולת, אלא יש שם גם טוב, שצריך לברר, ולבן הוא ארמי, היינו שהיה מספר בלשון ארמי, והיא יש בה טוב ורע.

סיפור מהגר"ח קניבסקי, האם עדינה זה שם טוב

לא. קודם שנמשיך נספר סיפור יפה על רבי חיים קניבסקי הצדיק, (שבזמן האחרון אנחנו משתדלים לספר סיפורים ממנו, כדי לעשות קצת בחינה של הספר על הצדיק). רבי חיים היה עונה תשובות לכל השאלות ששאלו אותו. אלא שהפלא פלאות היה, שהרבה פעמים על אותה שאלה ששאלו אותו שני אנשים, הוא היה עונה תשובה שונה לכל אחד. ופעם שאל אותו יהודי: האם לקרוא לבת 'עדינה' – האם זה שם טוב? ואז הרב אמר לו: 'עדינה?', זאת היתה אשתו של לבן... (אי אפשר לקרא שם 'עדינה'). אחרי איזה תקופה הגיע עוד מישהו ושאל אם לקרוא שם 'עדינה'? והרב ענה לו: זה שם טוב, זאת האימא של רחל ולאח. היו שם הנכדים ששמעו את התשובה, ושאלו אותו: 'סבא, לפני כמה זמן אמרת שעדינה זו אשתו של לבן (ולא לקרוא בשם הזה) ועכשיו אתה אומר שזה שם טוב, כי זו אמא של רחל ולאח? (לפעמים כשמאתגרים את הצדיקים מרויחים הרבה מאוד...)'.
ואז מרן ענה להם: שבאמת זה שם טוב אלא שמה שהקב"ה שם לו בפה ראשון זה מה שהוא אומר, וברגע שהראשון שאל על השם עדינה, המחשבה הראשונה שבאה לי שהיא אשתו של לבן, כלומר, שלאותה אשה לא מתאים השם הזה. ובפעם השנייה ששאלו אותי, המחשבה הראשונה שנכנס לי, שהיא אימא של רחל ולאח, וזה סימן שזה שם טוב מאוד. הצדיקים מדברים על פי רוח הקודש.

יעקב מיד משנה את שם המצבה מארמית ללשון הקודש

לב. אמרנו שצריך לברר את הטוב מלבן. וכתוב (בראשית לא, מה-מו): "וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֶהּ מִצֵּבָה... וַיִּקְרָא לוֹ לְבָן יִגְר שְׁהִדְוֵתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ גְלָעָד". יעקב ולבן עשו ברית ומקימים גל אבנים, לבן קורא לו 'יִגְר שְׁהִדְוֵתָא' – בארמית, יעקב לא נותן לזה רגע אחד להישאר בשם הזה, ומיד קורא לו 'גְלָעָד' – בלשון הקודש. מה הסיפור הזה? לבן רוצה שיהיה לשון של ארמית. 'יִגְר שְׁהִדְוֵתָא' אלא שתי המילים היחידות בארמית שיש בתורה, מי שהכניס אותם – היה סבא לבן. אבל יעקב לא נותן לו, ומיד הופך ל"גְלָעָד" בלשון הקודש.

השפה ארמית היא קליפת נוגה והיא בין לשון הקודש לע' ללשון

לג. השפה הארמית עומדת בין לשון הקודש לבין הרע הגמור של שבעים אומות העולם, שהן השבעים שפות הרעות. וזה לטוב ולמוטב. לטוב – כי דרכה מבררים את הבידורים לעלות אותם לתוך הקדושה. ולמוטב – ה' ישמור, כי כשנופלים – נופלים דרך שם. ודוגמא פשוטה, אף פעם היצר הרע לא יבוא ויגיד לך 'בוא תאכל חזיר', הוא לא מנסה להפיל אותך בעבירה גמורה, אבל מה הוא יכול לעשות, לפתות אותך בתחום האפור, למשל אם אכלת בשר, ועברו רק 5.5 שעות, ויש פה שוקולד טעים וכו', ואתה פתאום מקל לעצמך, זה לא איסור גמור, זה איסור קטן, זה רק שש שעות מדרבנן וכו', וכך הוא מחטיא אותך באיסור. יוצא שהיצר הרע הוא לא בא בעבירה עצמה, הוא בא בגדרים והסייגות של העבירה – שהם כמו קלי' נוגה, כי זה לא העבירה בעצמה. וכן בכל מיני

ואפי' שתענית זה גבוה, אבל האכילה בקדושה כגון אכילה בעונג שבת היא פי כמה וכמה יותר גבוה. ועל פי דברי רבינו בתורה דידן (תורה י"ט), יש להסביר: כשאדם מתענה הוא לא מקבל אותיות להשלים את לשון הקודש, אבל מצד שני הוא לא נופל באכילה, כי יש קלי' נוגה והתרחקתי ממנה, אז אתה לא מרוויח ולא מפסיד. אבל כשאתה אוכל בקדושה, זה הרווח העיקרי, כי כשאכלתי והכנסתי את האותיות שבמאכל לקדושה, והגדלתי בעצמי את שלמות לשון הקודש. כי בכל מאכל יש אותיות וכו"ל, וכשאוכלים בקדושה, ובכח האכילה אומרים דיבורי קדושה, בזה מגדילים ומשלימים את לשון הקודש.

גם מכל חפציר הדומים אתה שואב אותיות

לז. ובאמת הדבר הזה לא רק במאכלים אלא גם בבגדים שאתה לובש, גם במכונית שאתה נוסע, גם בבית שאתה גר בו, בשולחן, בכיסא, בכל דבר בבריאה יש אותיות, כי כל דבר נברא מאותיות המאמרות של הקב"ה בבריאת העולם. ועתה שהשולחן משמש אותי לשים עליו ספרי קודש, ולאכול עליו כדי לעזור לי ללמוד תורה, בזה אני שואב אותיות מהחפץ הזה, ומכניס אותם אלי. וגם בכל דבר דומס, כמו האוטו שלך, אתה נוסע איתו לכל מקום כדי להגיד שיעור תורה, עשית פעולה של חסד, בזה לקחת אותיות קדושות מהמכונית והכנסת אותם לקדושה.

הסיבה שהיום מחליפים כל כך מהר את החפצים שלנו

לח. ובה אפשר להבין דבר מעניין, לפעמים אדם מוכר לדוגמא את האוטו שלו, אפילו האוטו עוד נוסע מצוין? מסביר רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה נ"ד אות ג') שכל אותיות שייכות לבן-אדם מסוים, השולחן הזה שלי, כי הוא שלי. וגם אם השאלתי משהו, או השכרתי דירה, זה אומר שיש לי שייכות אליו, ומה שלא שלי זה לא שייך אלי. וממילא כשאדם נוסע במכונית שלו, והוא עשה בה כבר 100,000 קילומטר, אז הוא כבר גמר את האותיות ששייכות אליו. ומוכר את האוטו למישהו אחר.

היום אוכלים ג'אנק פוד (מזון מהיר), וזה דור האינסטנט, הכל במהירות פעם היה לבן אדם שתי חולצות אחת לשבת ואחד ליום חול, אדם היה יכול להשתמש בחולצה עשר שנים, והיא עדיין במצב טוב, והיום בן-אדם יש לו עשרות חולצות, ויש ב"ה שפע גדול, וכל הזמן מחליף את המלאי. (פעם לגבר היה מדף, ולאשה היה ארון בגדים, היום לגבר יש ארון בגדים, ולאשה יש חדר ארוונט). ומה הפנימיות בזה – שהיום את כל השפע הזה? היות שאנחנו בסוף הזמן של 'עבודת הברורים', וכיון שכן, צריכים בבת אחת לתקן הרבה. זו גם הסיבה שהכמויות שאנחנו אוכלים היום זה פי 3 ופי 4 ממה שאכלנו לפני 40 שנה, אמנם זה לא בסדר בכלל, זה רק תאוות, אבל בפנימיות הסיבה כי אנחנו היום עובדים מהר, והעבודה הגדולה שלנו זה לברר הרבה, ולכן היום אנשים זורקים הרבה ומתחדשים כל הזמן, יש להם סלון אחרי שלוש שנים קונים סלון חדש, ולמה? זה לא מוצא חן בעיני האישה. והאמת כי הוא גמר לברר את האותיות שיש בסלון הישן והוא צריך לברר בסלון החדש. הבעיה שלא עושים את הדברים לשם המצוה הזו, וחבל. וה' יזכנו לקיים בנו (משלי ג, ו) "בְּכָל דְרָכֶיךָ דַּעוּהוּ וְהוּא יַיִשֶׁר אֶרְצוֹתֶיךָ", אמן.

שבת שלום ומבורך עריכה: ליאור גבע

מקומות שאין ספק וכו'. וזו תמיד הבעיה שלנו, כי עם האיסור אנחנו יכולים להסתדר, פשוט אסור וגמרנו.

מדוע הניסיון של בועז היה יותר קשה מהניסיון של יוסף

לד. כתוב בגמרא בסנהדרין (סוף דף י"ט): 'אמר רבי יוחנן: תוקפו של יוסף – ענוותנותו של בועז', כלומר, שהניסיון של יוסף, זה משהו קטן לעומת הניסיון של בועז (ע' רש"י ס"ט). מה היה הניסיון הגדול אצל בועז ורות, אפי' יותר מהניסיון של יוסף ואשת פוטיפר? התשובה: אשת פוטיפר – היתה אשת איש, ויוסף ידע שהיא אסורה לו, לעומת זאת רות היתה מותרת לבועז, והיא אומרת לו, אני טבלתי מטומאתי איני נדה, אתה פנוי ואני פנויה. והכול מצוין. אומר לה בועז: אבל יש דבר קטן שאת עדיין לא יודעת, אמנם למדת כבר את כל התורה כולה בלילה אחד, רק שיש משנה במסכת כלה, שכתוב "כלה בלא ברכה אסורה לבעלה כנידה". חכי עד מחר שיבואו עשרה אנשים ונעשה חופה וברכות כהלכה.

אבל הנקודה הזאת קשה מאוד, כי כשזה אסור לגמרי (כמו אצל יוסף) אז גם אם אני מאוד רעב, אני לא יאכל דבר אסור, אבל אם תביא לי דבר שהוא בהכשר שבד"כ אני לא סומך עליו, ותגיד לי זה בסדר, ראיתי דתיים אוכלים את זה וכו', ובדבר הזה אדם נופל. ולכן אצל בועז ורות שהיא לא היתה אשת איש, והיה קל לבועז להתיר לעצמו את הדבר, ובזה הוא התגבר, זה מעלה גדולה.

הצדיקים נשבעים ליצרם

לה. ואיך באמת בועז פתר את הבעיה עם היצר הרע? הוא נשבע ליצרו. כמ"ש (רות ג, יג): "חַי ה' שִׁבְכִי עַד הַבֶּקֶר". פירש"י: "ליצרו נשבע שהיה יצרו מקטרגו, אתה פנוי והיא פנויה, בוא עליה. ונשבע שלא יבא עליה אלא על ידי נישואין". בועז אמר ליצירה שניסה לפתות אותו, אתה מודה שאסור לעבור על שבועה, כי זה דאורייתא, כשזה היה רק איסור דרבנן אז שגעת אותי, אבל עכשיו שזה דאורייתא אתה יכול לקפוץ באויר – לא יעזור לך כלום.

וזה מה שכתוב בחז"ל שהצדיקים נשבעים ליצרן. מה הפשט? הם הופכים את זה מאיסור פשוט, לאיסור דאורייתא חמור – של נדר ושבועה, וכך הם פותרים את הבעיה עם היצר הרע לגמרי. זה הסיפור של הקלי נוגה. מהשבעים שפות של אומות העולם, אנחנו יכולים להתרחק, אבל הבעיה שלנו זה עם קליפת נוגה. אבל מצד שני אנחנו כל הזמן איתנה ביחד, כי ממנה אנחנו מבררים את הדברים, להכניס אותם אל הקדושה. והשלמות של לשון הקודש, היא נעשית דווקא ע"י השלמה של קלי נוגה.

קליפת נוגה - תאוות היתר

לו. מה זה המושג קלי נוגה? כל התאוות של היתר זה נקרא קליפת נוגה, ואם זה אכילה בקדושה כמו בשבת קודש או בסעודת מצווה זה בסדר, אבל בסתם יום חול כל מה שאדם אוכל ונהנה בגשמיות בהיתר, זה קליפת נוגה, ולכן יש עם זה בעיה. וכשאדם מקדש את האכילה שלו, ועיקר הקידוש הוא – בכוונה שמכוון שכל מה שהוא אוכל זה בשביל שיהיה לי כח לשמור תורה ומצוות, ולקיים את התורה, ואז לקחתי את האותיות שיש במאכל הזה והכנסתי אותם לקדושה, והרווחתי את שלמות לשון הקודש.

רבינו בליקוטי מהר"ן (תורה נ"ז אותיות ה' ו') מאריך בסוד הגדול הזה, שכשאדם אוכל יש בחינה באכילה שהיא יותר גבוהה מתענית,